

F U N D A M E N T A L S Z B Z Q S X * G R X J K
F E S T I V A L J Q M L G Ý N O L D A V I D E A R
D N 1 7 P 2 2 > 2 6 J E U T H E A T R E W
S L A T # E U F K R T > S E P T E M B E R O V E †
L A N O I T A N R E T N I M E D Z I N Á R O B N Ý

Prvé meno Divadelnej Nitry 2017: Provokatívny divadelný hit z Českej republiky

Jeden z najprecíznejších a najprovokatívnejších pohľadov na českú spoločnosť po Novembri '89. Aj takto označujú médiá jednu z najoceňovanejších inscenácií u našich susedov – [Herec a stolár Majer hovorí o stave svojej domoviny](#) pražského [Studia Hrdinů](#). Tá sa predstavi v hlavnom programe Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra, ktorý sa uskutoční od 22. do 26. septembra 2017.

Čo je Česko? Kde sa Česko začína a kde sa končí? Kto chce v Česku žiť? Kto tu žije a prečo? Kto alebo čo nesie vinu za súčasnú nechuť Majera a jemu podobných k Česku? Nesie za to vinu súčasný český prezident?

„Vlasteneckú“ sondu Davida Záborského, držiteľa ceny Magnesia Litera ako Objav roka, sprevádzal už pred premiérou mimoriadny mediálny rozruch. Objavovali sa články, že renomovaný mladý spisovateľ obhajuje prezidenta Miloša Zemana a zavrhuje „pražskú kaviareň“. „Samozrejme, že v inscenácii je reč aj o Zemanovi, ale jedným dychom aj o Havlovi a Klausovi aj o tom, či sa z tejto domoviny má alebo nemá odísť, aký je vzťah našej domoviny k ostatným domovinám a reč je aj o elitách a o ľuďoch, o hraniciach a bezhraničí, o pohrdaní, lenivosti, o zodpovednosti intelektuálnej menšiny, aj o tom, čo my všetci robíme pre to, aby táto domovina bola skutočne domovinou,“ píše internetový magazín Novinky.cz v [recenzii](#).

Trojica: spisovateľ David Záborský, režisérka Kamila Polívková a herec Stanislav Majer sa na scéne pokúša odkryť príčiny nevraživeho politického ovzdušia a analyzovať fenomén domoviny a „češtva“. Podľa [recenzie](#) internetového denníka Aktualne.cz si zasluhujú ocenenie za to, že sa púšťajú na tenký ľad kontroverzných tém a umeleckej provokácie, aby tak prispeli ku skultivovaniu spoločenskej diskusie a k prehĺbeniu empatie vo vnútri schizofrenicky rozpolteného českého národa.

V inscenácii exceluje zo seriálových hitov známy a populárny herec Stanislav Majer, ktorý za svoj výkon v monodráme nesúcej jeho meno získal Cenu divadelnej kritiky za najlepší Mužský herecký výkon roku 2016 a v diváckej ankete portálu i-divadlo.cz sa tiež umiestnil na prvom mieste.

David Záborský: Herec a stolár Stanislav Majer hovorí o stave svojej domoviny / Herec a truhlár Stanislav Majer hovorí o stave svojej domoviny, hrajú: Stanislav Majer, Ľudia typu Majer, réžia: Kamila Polívková, kostýmy: Adriana Černá, hudba: Ivan Acher, dramaturgia: Jan Horák, výprava a svetelný design: Antonín Šilar

[UKÁŽKA Z DIVADELNEJ HRY / RECENZIA DIVADELNÝCH NOVÍN: O STAVE DOMOVINY / ROZHOVOR: V ZAVÍJEJÍCÍ SE ZEMI. „KACÍŘSKÉ“ OTÁZKY SPISOVATELE A DRAMATIKA DAVIDA ZÁBRANSKÉHO](#)

Hlavný program Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra zverejníme na tlačovej konferencii 25. júla 2017 a online predaj vstupeniek sa začne 1. augusta 2017

Objavitelia a kurátori. Ako sa tvorí zahraničný hlavný program?

Divadelná Nitra si za svoju 25-ročnú históriu získala dobré renomé – nielen na domácej, ale aj na medzinárodnej scéne – tým, že sa stala miestom objavovania nových mien európskych tvorcov.

„Keď sme z Poľska ako prví uviedli dnes už renomovaných režisérov ako Warlikowski alebo Jarzyna, ktorí vtedy ešte ani doma nerezonovali ako teraz, to bola skutočná udalosť. Poľskí divadelníci na to spomínajú dodnes. A niečo obdobné sa stalo aj pri iných menách a krajinách. Stačí si pozrieť zoznam režisérov za 25 rokov. Niektorí mali na Divadelnej Nitre takmer premiéru a dnes majú na konte európske ocenenia: Nekrošius, Bodó, Schilling, Varnas, Mogučij...“ hovorí zakladateľka a riaditeľka Divadelnej Nitry Darina Kárová.

Ako a kto však tieto talenty nachádza a zaraďuje do programu Divadelnej Nitry? Ambíciu dostať svoju inscenáciu do hlavného programu má mnoho tvorcov, ponuky prichádzajú takpovediac zo všetkých strán. Divadelná Nitra je však od svojho vzniku výberovou prehliadkou. V tíme má kurátorov a sú to práve oni – členovia Umeleckej rady, ktorí skladajú mozaiku zahraničných diel. Oni sú tí, ktorí ročne vidia desiatky inscenácií – naživo v európskych divadlách či pri monitoroch z videozáznamov a majú rozhodujúce slovo, kto na festivalových javiskách vystúpi. Divadelná Nitra eviduje mnoho zahraničných súborov, ktoré práve na jej doskách vystúpili po prvý raz pred slovenským publikom. A neraz išlo o veľké a prestížne mená.

„Na Slovensku však okrem odborníkov málokto pozná zahraničné divadlo. Keď Pohoda zverejní svoj program, všetci vedia, kto sú hviezdy. Ak do Nitry na festival prídu hviezdy, takmer nik nevie, že sú to hviezdy. Našou ambíciou je preto aj vzdelávať, prinášať nové informácie pre slovenského diváka. A niekedy aj hviezdy pomôcť vytvárať,“ hovorí riaditeľka festivalu.

Výberu inscenácií predchádza zbieranie tipov, niekoľko etáp rozhovorov so zahraničnými konzultantmi, návštevy festivalov alebo priamo divadiel, dlhodobé sledovanie európskych režisérov a ich tvorby. Štvorčlenná Umelecká rada potom pracuje s desiatkami tipov, ktoré na základe videozáznamov, recenzií a referencií selektuje. „Inscenácie navrhnuté do užšieho výberu sa snažíme vidieť naživo a až na základe toho je inscenácia zaradená do programu alebo vyradená z výberu,“ vysvetľuje členka Umeleckej rady Dáša Čiripová.

„Sústredím sa na rôzne, často až protichodné kritériá. Pýtam sa sama seba: zaujalo by toto slovenských divákov? Divákov festivalu? Je možné túto inscenáciu ‚preniesť‘ do iného divadelného, spoločenského kontextu? Bude zrozumiteľná aj ‚u nás‘? Hovorí tá inscenácia o niečom z môjho pohľadu dôležitom, podstatnom? Je v nej aj niečo formálne originálne, jedinečné, čo sme ešte nevideli? Aké hodnoty, postoje, názory – estetické, politické, spoločenské – komunikuje? A napokon, aký je pomer cena : kvalita?“ opisuje svoje úvahy Martina Vannayová, ktorá je členkou Umeleckej rady už 15 rokov.

Divadelná Nitra sa stala povestnou aj tým, že jej programom sa každoročne tiahne „červená niť“ aktuálnej témy festivalu. A keď si tie témy za jeho 25-ročnú históriu zoradíme

do časovej postupnosti, uvidíme aj akési logá nášho spoločenského vývoja.

Najväčší medzinárodný divadelný festival na Slovensku vstúpi do svojho 26. ročníka témou #FUNDAMENTALS, ktorou sa obracia k základným hodnotám. „Je teda prirodzené, že nás ako kurátorov programu zaujímajú predovšetkým divadlá, režiséri a umelecké kolektívy s vyhraneným občianskym postojom a rukopisom, ktorí spracúvajú aktuálne, silné a neraz tiež bolestné a odvážne témy. Na druhej strane sa však snažíme prinášať nielen tvorcov, ktorí pomenúvajú fenomény vo svete okolo nás, ale zároveň tých, čo nerezignujú ani na formálnu a estetickú kvalitu svojich diel,“ vysvetľuje Ján Balaj.

„Usilujeme sa sledovať trendy a tendencie súčasného divadla, ktoré momentálne prekračujú tak hranice klasického divadelného priestoru, ako aj hranice čisto činoherných foriem,“ hovorí Dáša Čiripová. „Prvoplánová provokácia témami a ich formálnym spracovaním však nie je to, o čo nám v skutočnosti ide,“ dopĺňa Ján Balaj. „Žijeme v dobe, keď ľudia po celom svete takmer každý deň vyvíjajú a objavujú nové veci. Je preto prirodzené, že ani divadlo, ktoré chce túto dobu a súčasnosť reflektovať, nesmie byť spiatočnicke a musí sa neustále vyvíjať,“ uzatvára.

V každom prípade sa pri výbere nedá nemyslieť na diváka. „Odborný pohľad je dôležitý v tom, že kurátor by mal vedieť oceniť a pomenovať, prečo je tá-ktorá inscenácia vhodnejšia na festival než iná, v čom je kvalitnejšia, originálnejšia, ‚lepšia‘, hovorí Martina Vannayová.

„Bola by som rada, ak by si diváci odnášali z Divadelnej Nitry zážitok nielen estetický, ale aj filozofický. Aby sme diváka stále mali čím provokovať k uvažovaniu,“ uzatvára Dáša Čiripová.

Členovia Umeleckej rady Divadelnej Nitry 2017

Ján Šimko

Vyštudoval psychológiu a divadelnú vedu. Je spoluzakladateľ divadla M.U.T., ktoré pôsobilo v rokoch 1999 – 2005 v Prahe. V roku 2007 založil v Bratislave divadelnú asociáciu Tuceť, ktorá sa orientovala na autorské divadlo. V období 2007 – 2009 pracoval ako dramaturg a umelecký šéf Štúdia 12 Divadelného ústavu v Bratislave. Ako dramaturg pôsobil aj v Paláci Akropolis v Prahe a na Pražskom divadelnom festivale nemeckého jazyka. Od roku 2010 pracuje ako dramaturg v Literárnom a dramatickom Centre Rozhlasu a televízie Slovenska. Prekladá z angličtiny. Od roku 2004 je členom Umeleckej rady pre výber inscenácií zo zahraničia na Divadelnej Nitre,

bol aj kurátorom medzinárodného projektu Asociácie Divadelná Nitra *Paralelné životy – 20. storočie očami tajnej polície*.

Martina Vannayová

Vyštudovala divadelnú vedu a teóriu tanca. V rokoch 2002 – 2008 pracovala na oddelení Výskumu a edičnej činnosti v Divadelnom ústave v Bratislave. Ako dramaturgička spolupracovala s viacerými slovenskými divadlami, napr. s Divadlom Astorka Korzo '90, Divadlom Aréna Bratislava, súborom Debris Company, Štátnym divadlom Košice. Pôsobila aj ako dramaturgička rozhlasových hier v RTVS. Zúčastnila sa na viacerých zahraničných štipendijných pobytoch, medziiným v prestížnom divadelnom periodiku Theater der Zeit i v Schauspielhaus Hamburg. Je autorkou knihy *Landvermessungen* o divadle východnej Európy, ktorá vyšla v Nemecku. Venuje sa prekladaniu divadelných hier z nemeckého jazyka. Spolupracovala aj pri písaní scenárov seriálov TV Markíza a TV JOJ. Od roku 2002 je členkou Umeleckej rady Divadelnej Nitry, bola aj v tíme medzinárodného projektu Asociácie Divadelná Nitra *Paralelné životy – 20. storočie očami tajnej polície*.

Dáša Čiripová

Absolvovala odbor divadelnej vedy a latinčiny. Pracovala v Divadelnom ústave, vo Filmovom ústave a v Goetheho inštitúte v Bratislave. Je spoluzakladateľkou časopisu *kød* – konkrétne o divadle, ktorý viedla ako šéfredaktorka v rokoch 2010 – 2014. Momentálne pôsobí na katedre divadelných štúdií VŠMU a v Slovenskej akadémii vied. Pravidelne publikuje v rôznych domácich aj zahraničných periodikách. Ako dramaturgička spolupracuje s Debris Company a so združením Gaffa. Tri roky je členkou Umeleckej rady pre zahraničné divadlo na Divadelnej Nitre, v roku 2016 bola aj kurátorkou jeho slovenského programu, od tohto roku je aj koordinátorkou celoročného

vzdelávacieho projektu *Ako na divadlo*.

Ján Balaj

Vyštudoval teóriu a kritiku divadelného umenia. Počas štúdia sa ako člen dramaturgickej rady podieľal na organizácii medzinárodného festivalu Istropolitana Projekt. Ako vybraný účastník Národného štipendijného programu absolvoval študijný pobyt na Zürich University of Arts v odbore divadelná dramaturgia. V súčasnosti je doktorandom na Divadelnej fakulte Janáčkovej akadémie múzických umení v Brne. Je najmladším členom Umeleckej rady Divadelnej Nitry, pôsobí v nej od roku 2015.

ČÍTAJTE ROZHOVOR [3 OTÁZKY PRE... JÁNA BALAJA](#)

Všetky aktuálne informácie nájdete

na: www.nitrafest.sk a www.facebook.com/divadelna.nitra

> Kontakt / Contact

International Theatre Festival

DIVADELNÁ NITRA 2017

22. – 26. Sept 2017

Svätoplukovo nám.4, 950 53 Nitra, Slovakia

Tel./Fax: +421 37 6524 870

Mobile: +421 903 554 475

Hlavný organizátor

Asociácia Divadelná Nitra

Hlavní spoluorganizátori

Divadlo Andreja Bagara v Nitre, Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre, Nitriansky samosprávny kraj, Mesto Nitra, Divadelný ústav Bratislava

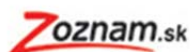
Spoluorganizátori

Amnesty International, Kinoklub Tatra Nitra, Krajská knižnica Karola Kmeťka, Krajské osvetové stredisko, Living Memory, Materské centrum Klokanček, Nitrianska galéria, OZ Pokoj a dobro, Ponitrianske múzeum, Post Bellum SK, Súkromné konzervatórium v Nitre, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, krajské stredisko Nitra, ZŠ kniežaťa Pribinu Nitra, ZŠI pre slabozrakých a nevidiacich Bratislava, ZUŠ J. Rosinského v Nitre

Festival podporili

Hlavní mediální partneri

Mediálni partneri

TV nitrička
regionálna televízia

TELEVISION
CE

CITYLIFE.SK
ČO SA DEJE V BRATISLAVE A OKOLI

S I T A
SLOVENSKÁ TLAČOVÁ AGENTÚRA
SLOVAK NEWS AGENCY

Webnoviny.sk

kôd

festivaly.sk

105.9 FM
radio plus

mojaNitra.sk

kam do mesta

isic

ey
Karta EUROc26

itic

Partneri

PREDPREDAJ .sk

RENAULT
Passion for life

TT-CAR
www.renault-ttcars.sk

ONAV

PERI

Zlatý Bazant

Levmilk

BRUSNIANKA

**DOBRO
DELE
BRUS**

LYRA

tuli.

mynt

FANTAZIA
www.fantazia.eu

WD/LUX
svetlo • zvuk • podla

SEVO sound

typografia plus

Spizza

METRO

GENERALI

SATORI
FUSION RESTAURANT

Tekmar

TAURIS
nitria

Peňam

agro tami

**THE IRISH
TIMES
PUB**

CAJLING SERVICE

Plantago spol. s r.o.
člen skupiny zares

gio

**Svietsk. združ. vhodná...
KYTICE Z OVOCIA**

L&S

M·M

M·A·S

ANTIKVARIÁT
POD VEŠTAK

Obecná sieť, s.r.o.

NOCR

AGROKOMPLEX

LifeHouse
THE BEST FOR YOU AND YOUR FRIENDS

**VÝSTAVNICTVO
NITRA**

**ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV
NITRA**

ARRIVA
a company

AGROKOMPLEX

**UNIVERZITA KONŠTANTÍNA FILI
V NITRE**

VŠ MU
VYSOKÁ
ŠKOLA
MÚZICKÝCH
UMENÍ